

Beszámoló a vilniusi nemzetközi alkalmazott nyelvészeti konferenciáról

6th International Conference of Applied Linguistics

2022. szeptember 29–30-án immáron hatodik alkalommal rendezte meg nemzetközi alkalmazott nyelvészeti konferenciáját a Vilniusi Egyetem. A 2005-ben elindított konferenciasorozatot idén *Languages and People: Problems and Solutions* tematikus alcímmel szervezték meg. A Kelet-Európa egyik legrégebbi, Báthory István által alapított egyetemén életre hívott konferenciasorozat kétnapos rendezvényére 20 országból közel 100 résztvevő érkezett.

A konferencia plenáris előadói igen időszerű kérdéseket érintettek, olyan társadalmi problémákra koncentrálva, amelyek kezelésében az alkalmazott nyelvészet módszerei és eredményei érvényesülhetnek. Annick De Houwer (Harmonious Bilingualism Network) a társadalmi igazságosság szolgálatába állított alkalmazott nyelvészet szemzőgéből a kétnyelvűek jóllétének kérdéseit tárgyalta, a kialakulóban lévő kétnyelvű helyzetben élő óvodások, kisiskolások, illetve a bevándorlók kommunikációs szükségleteire koncentrálva. Victoria Guillén-Nieto (University of Alicante) a digitális gyűlöletbeszéd által felvetett új jogi és nyelvi problémákat tekintette át, történeti kontextusba helyezve a gyűlöletkeltés kérdését. A harmadik plenáris előadó, Marcus Callies (University of Bremen) azzal vetett számot, hogy milyen változások szükségesek az angoltanárok képzésében és a tanítási módszerekben az angol nyelv világméretű elterjedése és diverzifikációja, valamint az angol nyelvet második vagy idegen nyelvként tanulók és beszélők nagy száma miatt. Előadásában ehhez kapcsolódva beszámolt egy olyan innovatív tanítási modellről, amelyet egyetemén a leendő angoltanárok számára vezettek be.

A konferencián az alkalmazott nyelvészet aktuális témáinak sokasága előkerült, a két nagyobb, számos előadást párbeszédbe léptető, összefüggő tematikus blokkját pedig a gyűlöletbeszéd okozta kihívások kérdése, illetve a kommunikáció aszimmetriájának a csecsemőkhöz és kisállatokhoz forduló beszédben megmutatkozó sajátosságai jelentették.

A nemzetközi találkozón rendszeresen vesznek részt előadók hazánkból is, idén 11 ilyen előadást hallhattunk. A legtöbb magyar kutató a nyelvtanítás és nyelvtanulás kérdéseivel foglalkozott. Albert Agnes, Csizér Kata és Kálmán Csaba (ELTE) közös kutatása az angol nyelv tanulásában megmutatkozó egyéni különbségekkel kapcsolatban térképezte fel empirikusan 11 középiskola tanulóinak és tanárainak véleményét. Czeller Mária és Tar Ildikó (Debreceni Egyetem) előadása azt mutatta be, hogy a számítógéppel segített fordítás módszerei hogyan épültek be intézményük fordítói képzésének programjába. Illés Éva (ELTE) előadása arra mutatott rá, hogy az angol nyelv mint lingua franca domináns használata során mennyiben összetettebb a kontex-

tus megteremtésének a folyamata a beszélők nyelvi-kulturális hátterének sokfélesége miatt, mint azonos közösségből származó beszélők esetén. Kálmán Csaba (ELTE) kutatásában 32 olyan idegennyelv-tanárral készített interjút, akik tanulóik szerint a legjobban motiválták őket az idegen nyelv tanulására. Az eredmények alapján ezekre a tanárookra jellemző a támogató magatartás, a karizma, a nyitottság, az öröm, az empátia, a kreativitás, a megjelenés, valamint a szakmai felkészültség is. Tillinger Gábor (Uppsala University) előadásában azt járta körül, miért okoz nehézséget a magyar akkuzatívuszi eset megtanítása svéd, dán és norvég anyanyelvű nyelvtanulóknak. A nyelvoktatási kérdéseken túlmutatva, de szintén a jelenlegi magyar oktatási helyzetet elemezve Balogh Erzsébet (DE) a tanárképzésben részt vevő hallgatók angol nyelvű beszámolóinak feldolgozása alapján vázolta fel a tanári hivatással kapcsolatos elképzeléseiket és attitűdjeiket, jelezve a pályaelhagyás lehetséges magyarázatait is.

A magyar alkalmazott nyelvészeti kutatások további területeiről is színes képet nyújtott a rendezvény. Marthy Annamária (SE) egy olyan kutatás terveiről számolt be, amely bábák és szülők közötti beszélgetésekből épülő korpuszon vizsgálja az egészségügyi kommunikáció sajátosságait. Ludányi Zsófia és Domonkosi Ágnes (NYTK, EKKÉ) a konferencia központi témájához, a problémák és megoldások hívószavaihoz kapcsolódva számoltak be a Nyelvtudományi Kutatóközpont közönségszolgálatán zajló nyelvi tanácsadás gyakorlatáról, a nyelvi problémák különböző típusairól és a megoldásban érvényesített stratégiákról. Krepisz Valéria (Humboldt-Universität, Berlin és Nyelvtudományi Kutatóközpont) és Horváth Viktória (NYTK) poszterükön a gyermek-felnőtt társalgások időbeli jellemzőit mutatták be, 20 társalgás elemzése alapján szemléltetve egyrészt a gyerekek megszólalásainak, másrészt a társalgásbeli fordulók, szóátadások időbeli sajátosságait. Ballagó Júlia (ELTE NYDI, NYTK) előadásában egy empirikus vizsgálat segítségével arra a kérdésre kereste a választ, hogy melyek az online recept és a könyvajánló diszkurzív sémájának központi összetevői. Vasiliev Ana (ELTE) az Erdélyben élő magyar–román kétnyelvű magyarok nyelvi gyakorlatait vizsgálta a Nagyváradon végzett terepmunkájának eredményei alapján.

A konferencia egésze átfogó képet adott a nyelvészet alkalmazási módjairól, ugyanis a résztvevők a szociolingvisztika, a nyelvpolitika, a diskurzuselemzés, a fordítás, a pragmatika, a nyelvtanítás és nyelvtanulás, a nyelvi tesztelés, a nyelvsajátítás, a lexikográfia, a korpusznyelvészet és a kognitív nyelvészet területéhez kapcsolódó előadásokat egyaránt tartottak. Az aktuális kérdésekkel foglalkozó rendezvény mellett, hogy betekintést nyújtott az alkalmazott nyelvészet tematikai és módszertani sokszínűségébe, számos hazai szakembernek adott lehetőséget, hogy nemzetközi szinten mutathassa meg kutatási eredményeit, nyelvoktatási tapasztalatait.

A konferencia tematikájáról további részletes tájékoztatást nyújt a rendezvény absztraktfüzete: <https://litaka.lt/wp-content/uploads/2022/10/Konferencija-06-Tezes.pdf>.

Domonkosi Ágnes és Ludányi Zsófia